

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/347/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pkf.20.926/2024/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Kalmár László György (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pkf.20.926/2024/4. számú – a Veszprémi Járásbíróság 25.Pk.50.402/2024/12. számú végzését megváltoztató – jogerős és egyben végleges végzésével szemben terjesztette elő, s kérte a támadott bírói döntés alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek a járásbíróság és a törvényszék által megállapított tényállása szerint az indítványozó, mint kérelmező, és a kérelmezett 2010. május 27-én a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek, amelyben rendezték a közös gyermekükkel való kapcsolattartást. Egyebek között a felek megállapodtak abban, hogy a gyermek átadásának és visszavételének helye a kérelmezett mindenkori lakóhelye. Ezt követően a felek között a szülői felügyelet megváltoztatása iránt több peres eljárás is indult. Miután a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt a szülői felügyelet megváltoztatása és járulékai tárgyában indult 20.P.20.687/2022. számú per 2024. február 5-én jogerősen megszűnt, a kapcsolattartásra vonatkozóan a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.III.25.134/2009/71. számú végzésével jóváhagyott egyezségben foglaltak voltak irányadóak. Majd 2024. március 21. napján újabb peres eljárás indult a felek között szülői felügyelet megváltoztatása iránt a Veszprémi Járásbíróságon 1.P.20.438/2024. szám alatt, mely perben a bíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzésében ideiglenes intézkedéssel akként szabályozta a kérelmező és a gyermek folyamatos

kapcsolattartását, hogy feljogosította a kérelmezőt, hogy minden páratlan héten szombaton 10 és 18 óra, valamint vasárnap 10 és 16 óra között az elvitel jogával kapcsolatot tartson. Rögzítette, hogy a kapcsolattartás nem felügyelt kapcsolattartás. Ezt a végzést a Veszprémi Járásbíróság 2024. július 16-án kelt, 1.P.20.438/2024/50. számú végzésével ideiglenes intézkedéssel akként változtatta meg, hogy a kérelmező jogosult a gyermekkel a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ Család és Gyermekjóléti Központ hivatalos helyiségében minden páros héten pénteken 13 és 14 óra között kapcsolatot tartani. A kapcsolattartás felügyelt kapcsolattartás.

- [3] A Veszprémi Törvényszék 2024. április 9-én kelt 2.Pkf.20.110/2024/6. számú jogerős végzésével elrendelte a Budapest II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.25.134/2009/71. számú végzésével jóváhagyott egyezség végrehajtását és felhívta a kérelmezettet, hogy a 2023. október 15-én elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 2024. június 11-éig biztosítsa. A kérelmező értesítette a bíróságot, hogy a kérelmezett nem tett eleget a felhívásban foglaltaknak. 2024. június 8-án és 9-én előzetes időpontegyeztetés után megjelentek a felek az előírt helyen, de a gyermek megfelelő anyai felkészítés hiányában nem akart a kapcsolattartáson részt venni, ezért az megghiúsult. A kérelmező következképpen kérte a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnp.) 22/D. § (2) bekezdés a)-e)pontjai szerinti jogkövetkezmények alkalmazását a kérelmezettel szemben.
- [4] Az első fokon eljáró Veszprémi Járásbíróság 2024. augusztus 28-án kelt, 25.Pk.50.402/2024/12. végzésével az indítványozó kérelme nyomán megállapította, hogy a kapcsolattartást a kérelmezett nem biztosította, mulasztásában az önhiba hiányát nem tudta alátámasztani. Ebből következően a Bpnp. 22/D. § (2) bekezdés értelmében azt is megállapította, hogy önhibájából nem teljesítette a kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó határozatban foglaltakat, s ezért vele szemben a Bpnp. 22/D. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti intézkedések együttes alkalmazásáról döntött. Az elsőfokú bíróság az elmaradt kapcsolattartás elrendelt pótlása végrehajtásának elmulasztása miatt pénzbírsággal sújtotta a kérelmezettet. Végzésében továbbá a bíróság úgy rendelkezett, hogy megkeresi az illetékes kormányhivatal gyámügyi osztályát (gyámhatóságot) a gyermek védelmében szükséges intézkedések megtétele érdekében. Az elsőfokú bíróság az előbbieken túlmenően felhívta a kérelmezettet, hogy a kérelmező és a gyermek között 2023. október 15-én elmaradt kapcsolattartás pótlását a Veszprémi Járásbíróság 1.P.20.438/2024/50. számú végzésének megfelelő módon a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 2024. október 31-éig biztosítsa.
- [5] Az elsőfokú végzés ellen a kérelmező és a kérelmezett is fellebbezett. A másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék 2024. december 6-án kelt, 3.Pkf.20.926/2024/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, mellőzte a gyámhatóság

megkeresését a gyermek védelmében szükséges intézkedések megtétele céljából, továbbá mellőzte a pénzbírság kiszabására, valamint a kérelmezett felhívására vonatkozó rendelkezéseket. A másodfokú bíróság döntésében rámutatott, hogy a végrehajtani kért – a kapcsolattartás pótlását elrendelő határozat ténybeli alapját képező – határozat (Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.25.134/2009/71. számú végzése) hatályát veszttette, ezért az ezen határozat alapján meghozott, kapcsolattartást elrendelő és a kapcsolattartás pótlását előíró határozat alapján annak végrehajtása nem rendelhető el, így a pótlást elrendelő határozatba írt, a – Bpnp. által meghatározott – jogkövetkezmények sem alkalmazhatók a kérelmezettel szemben. A másodfokú bíróság szerint egy időközben hatályát veszttett határozat alapján a kapcsolattartás pótlása nem rendelhető el a Bpnp. 22/A. § (1) bekezdése alapján, továbbá a Bpnp. 22/D. §-ben írt jogkövetkezmények sem alkalmazhatók, függetlenül attól, hogy a másodfokú bíróság korábban jogerős határozatban elrendelte a kapcsolattartás pótlását. Az elsőfokú bíróság határozatának a meghozatalakor, 2024. augusztus 28. napján a Veszprémi Járásbíróság 2024. július 16. napján kelt – fellebbezéssel támadott – határozatát kellett irányadónak tekinteni, mert a kérelmező kérelmében feltüntetett határozat a döntéshozatal idejére már hatályát veszttette. Minderre tekintettel a kapcsolattartást korábban szabályozó, a kérelmező kérelmének alapjaként megjelölt határozat nem értelmezhető a Bpnp. 22/A. § (1) bekezdés második mondatában megjelölt, kapcsolattartásra vonatkozó létező határozatként, amiből az is következik, hogy az első lépcsőre épülő, a kapcsolattartás pótlásának elmaradása miatti eljárásban a Bpnp. 22/D. § szerinti szankció sem alkalmazható.

- [6] Az indítványozó indítványa szerint – amelyet az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírált el – a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenes. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az indítványozó szerint továbbá a támadott bírói döntés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 8. cikk (1) bekezdésével, illetve 13. cikkével is szembefordul. Az indítványozó álláspontja szerint a jogerős döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, mert szerinte a bíróság önkényesen, indoklás és jogszabályhely meghivatkozása nélkül alkalmazta a jogot, az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, továbbá sérelmezte az eljárás indokolatlan elhúzódását, illetve a döntés visszaható hatályú, utólagos jogfosztását eredményezi, a visszaható hatályú alkalmazás tilalmába ütközik. Állította, hogy az eljárás összességében vizsgálva méltánytalan, súlyosan igazságtalan, és nem tisztességes. Az indítványozó állítása szerint a jogerős végzés sérti továbbá az apa-gyermek kapcsolattartásának sérelme okán a családi élethez való jogát. Utalt az Alkotmánybíróság IV/3753/2024. szám alatt nyilvántartásba vett indítványára, és – a panasz szerint – összesen hét újabb kérelmére is. Panaszában írja, hogy „mivel nem egyedi esetről, hanem sorozatról van szó, amiben várható még közel egytucat,

lényegében azonos alapokon nyugvó alkotmányjogi panasz és éppen az által válik alapjogi szintűvé a sérelmem, hogy nem egyszeri esetről van szó.” Az indítványozó végezetül arról is ír, hogy szerinte „analóg esetben hozott, az elsőfokú határozattal egyező, a másodfokú határozattal azonban ellentétes határozat ismeretében sérül a XV. cikk (1) bekezdésének első fordulata is, miszerint a törvény előtt minden ember egyenlő; ez viszont a joggyakorlat egységesítését mindenképpen szükségessé teszi” a beadványa utolsó részében kifejtettek szerint.

- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett jogerős végzéssel zárult ügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítvány megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálándó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], illetve e vonatkozásban az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Indítványának benyújtását indokolta, kifejtve az érintett Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [10] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben terjesztette elő. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [11] Az Abtv. 27. § szerint csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet alkotmányjogi panasszal élni. Az alkotmányjogi panasszal támadható érdemi döntésnek minősülő bírósági döntések körét az Abtv. taxatív nem határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre, a konkrét ügy

egyedi körülményeire tekintettel kell vizsgálnia, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e, azaz az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések körébe tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [21]-[25]}.

- [12] Az indítványozó beadványában azt sérelmezte, hogy az elmaradt kapcsolattartás végrehajtásának ismételt elmaradása miatt nem megfelelően értékelte a bíróság a kapcsolattartás elmaradásának indokait, s az indítványozó szerint „a kapcsolattartáshoz való alapjogom sérelméhez” vezet.
- [13] A végrehajtási eljárás alapvetően az alapügyhöz kapcsolódó járulékos jelleggel bír. Célja valamely döntés végrehajtásának a kikényszerítése. A jelen nemperes eljárás lényegét tekintve a kapcsolattartást rendező bírói döntés nem teljesítése esetén kezdeményezhető végrehajtási eljárás, megindításának előfeltétele a végrehajtható bírói döntés, amely a jogi kérdés – a kapcsolattartás mikénti rendezése – tekintetében a jogerős érdemi döntést tartalmazza. Az Alkotmánybíróság az érdemi határozatok körének megállapításakor – a végrehajtási eljárás terén – korábban például a végrehajtási kifogás intézményével foglalkozott, és megállapította, hogy mivel az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés – azaz csak a jogalkotó által meghatározott döntések, és nem minden döntés – ellen lehet előterjeszteni, az általában nem kifogásolható alkotmányjogi panasz útján {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]; 3252/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [5]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [43]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [14] A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyet illetően a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban hozott bírói döntés alkotmányjogi panasszal támadhatósága vonatkozásában az Alkotmánybíróság osztja a másodfokú bíróság által elfoglalt azon álláspontot, miszerint a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban hozott végzés során nem vizsgálható az ügy érdemére tartozó kérdés {lásd: Veszprémi Törvényszék 3.Pkf.20.926/2024/4. számú végzése [31]}, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz tekintetében megállapította, hogy a kérelmező és a gyermek közötti kapcsolattartásra vonatkozóan nem a jelen panasszal támadott végzés tartalmaz rendelkezést, az adott eljárás kizárólag a kapcsolattartás végrehajtási ügyben jogkövetkezmény – a Bpnp. 22/D. §-a szerinti jogkövetkezmények – alkalmazására irányult. {lásd: Veszprémi Törvényszék 3.Pkf.20.926/2024/4. számú végzése [33]-[34]} Ebben a nemperes eljárásban hozott végzés következtében az eljárás nem fejeződött be, az a kapcsolattartás módjára, részleteire, vagyis az indítványozóra vonatkozó kötelezettségekre nincs hatással. Ezért a jelen esetben a nemperes eljárásban a kapcsolattartás végrehajtási ügyben jogkövetkezmény alkalmazására irányuló végzés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésének,

így érdemi vizsgálata nem lehetséges. {3422/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [14]-[15]; 3197/2024. (V. 31.) AB végzés, Indokolás [17]; 3230/2024. (VI. 25.) AB végzés, Indokolás [17]; 3375/2024. (X. 18.) AB végzés, Indokolás [13]; 3376/2024. (X. 18.) AB végzés, Indokolás [13]}

- [15] A fentiekre tekintettel, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – mivel nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített törvényi feltételeknek – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 17.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró